

Een toerist kan geen voorraad voor 3 of 4 weken meeslepen. Natuurlijk geen natte boel maken!

Onderdak-komen gaf zelden moeite. In het hoogseizoen is dat wellicht wat anders. Je kunt beter 's morgens wat vroeg zijn en er 's middags tijdig mee beginnen om wat speling te hebben als het niet meteen lukt. Ontbijt hoeft in de hotels niet per se en is relatief duur. Ik nam het wel, maar zorgde zelf voor m'n 'lunch', alleen brood met paté e.d. Veel dorpen hebben geen bakker en melkboer meer; de plaatselijke zelfbediening heeft meestal alles en vaak hoor je in de loop van de morgen wel ergens de bel of toeter van een rijdende winkel. Om 11 uur kopen bespaart uren lang meeslepen.

Wie onderweg ook wat van de steden wil zien, kan het beste zo aanleggen dat hij er zaterdagmiddag arriveert en tot maandagmorgen blijft. Musea zijn nl. meestal op zondag open en maandag dicht, evenals vele winkels. Bovendien is de stad op zondag veel rustiger.

Illustraties naar dia's van de schrijver.

Niet in de laatste plaats: welke flora? Wie behoorlijk Frans kent, neme de genoemde 'Quatre Flores de France', wel wat zwaar maar de best bruikbare. Lichter is de 'Flore complète' van Bonnier c.s.; niet iedereen kan echter overweg met het daarin gevolgde determinatiesysteem van haken en akkolades. De eveneens in het Frans gestelde 'Nouvelle Flore de la Belgique' van De Langhe e.a. bestrijkt ook een stuk van Noord-Frankrijk.

Uit mijn verhaal hebt u evenwel gezien dat althans in Noord-Frankrijk veel soorten groeien die – zij het zeldzaam – ook bij ons voorkomen en daardoor in de Nederlandse flora's staan, reden waarom ik in die gevallen doorgaans afzag van het mede-vermelden van de 'Latijnse' namen ervan. Maar hoe zuidelijker men komt, des te meer soorten die wij niet hebben.

Wie nog meer wil weten, kan het me altijd vragen.

Adres van de auteur:

Het Rijksherbarium 150 jaar

door W. Vink

Na de bevrijding van de Franse overheersing in het begin van de vorige eeuw werd het onderzoek naar de natuurlijke rijkdommen van Nederlands Indië met kracht aangevat. De tijdens deze exploraties bijeengebrachte botanische collecties vormden de basis voor het in 1829 gestichte Rijksherbarium, waarvan Blume de eerste directeur werd. Het rijksherbarium werd gevestigd in Brussel, maar tijdens de woelingen van 1830, die leidden tot de afscheiding van België, werden de collecties uit veiligheidsoverwegingen naar de noordelijke Nederlanden verscheept. Op die manier kwam het Rijksherbarium in Leiden waar toen al de Hortus Botanicus en het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie (opgericht in 1820) aanwezig waren.

In de beginjaren was het onderzoek geheel gericht op Indië. Zo schreef Blume een aantal grote werken over de flora van Java. Na een

slaperige periode kwam het instituut in het begin van deze eeuw langzaam weer tot leven. Goethart moderniseerde de collecties en begon, samen met Jongmans, met de plantenkaartjes van Nederland (1902). Met Lam (1933) kwam het onderzoek van de Aziatische tropen weer op gang en onder Van Steenis werden de uitbouw en de diversificatie voltooid.

Op het ogenblik wordt aan een gebalanceerde verscheidenheid van projecten gewerkt. Hieronder neemt het onderzoek aan de Malesische flora een centrale positie in. De resultaten worden gebundeld in de Flora Malesiana, een flora voor Indonesië, Malaysia, de Filipijnen en Nieuw Guinea. Een gigantische (internationale) onderneming die onder Van Steenis in 1948 met veel durf van start ging. Van de ongeveer 30.000 soorten zaadplanten en varens in dat gebied zijn er tot nu toe zo'n 4.000 gepubliceerd; dat lijkt relatief weinig, maar het is bijna

Steriele cystidiën van een korstzwam.

Foto gemaakt met raster-elektronenmicroscoop (Rijksherbarium).

drie maal zo veel als de hele Nederlandse flora! Een tweede groot project is het samenstellen van de Atlas van de Nederlandse Flora, waarvan hopelijk dit jaar het eerste deel uitkomt. Deze atlas geeft een wetenschappelijk verantwoorde inventarisatie van het voorkomen in verleden en heden van alle Nederlandse wilde planten.

Ook de Flora van Nederland (Heukels-Van Ooststroom) wordt op het Rijksherbarium bewerkt. Bekend zijn ook de studies over de floristische waardering van natuurgebieden. De aan de gang zijnde bewerking van de Nederlandse Bladmossen zal in een lang gevoelde behoefte voorzien. Het Rijksherbarium is een belangrijk centrum geworden voor de mycologie (voor Nederland o.a. bijdragen in de Wetenschappelijke Mededelingen van de K.N.N.V.). De studies in de anatomie, palynologie, morfologie, algologie en pteridologie hebben internationaal de aandacht getrokken.

Het Rijksherbarium zal de anderhalve eeuw van zijn bestaan op bescheiden wijze markeren. Omdat er geen museum-afdeling is en er daardoor onder normale omstandigheden geen gelegenheid is het werk op het instituut te bezichtigen, wordt er een Open Huis gehouden waar een ieder van harte welkom is (voor groepen graag even een afspraak maken).

OPEN HUIS, Rijksherbarium,
Schelpenkade 6, Leiden

zaterdag 31 maart t/m donderdag 12 april
geopend van 10 tot 17 en van 19 tot 21 uur, op
zondagen van 12 tot 17 uur (De afdeling
Leiden van de K.N.N.V. bezoekt het Open
Huis op de avond van woensdag 4 april.)

Naar aanleiding van het jubileum van het
Rijksherbarium wordt bovendien een tentoon-
stelling gehouden:

Flora Verbeeld.

Botanische tekenaars en hun werk.
Stedelijk Museum De Lakenhal, Oude Singel
28, Leiden.

donderdag 5 april t/m vrijdag 25 mei
geopend van 10 tot 17 uur, op zondagen van 13
tot 17 uur.

Adres van de auteur:
dr. W. Vink
p.a. Rijksherbarium
Schelpenkade 6
2313 ZT Leiden